

AMAÇLAR, HEDEFLER, PERFORMANS

Tanımlanan Program Öğretim Amaçları

Sosyoloji, toplumsal gerçekliği, toplumsal değişme perspektifiyle inceleyen, hem teorik hem de uygulamalı bir temel bilim dalıdır. Sosyolojik bilgi ve düşünme yetisi, kişiyi içinde yaşadığı topluma ve dünyaya karşı eleştirel bir bakış ve tavır geliştirmeye yönlendirir; aynı zamanda bu bilginin topluma ve insanlığa hizmet amaçlı projelerde kullanılmasını teşvik eder. Sosyoloji Bölümü olarak hedefimiz öğrencilere öncelikle sosyolojinin genel meseleleri ile ilgili sağlam bir kuramsal formasyon vermektir. Bunun yanı sıra, bölümdeki akademik kadronun uzmanlık alanları doğrultusunda toplumsal yapı araştırmaları, toplumsal cinsiyet sosyolojisi, kadın çalışmaları, çevre sosyolojisi, kültür sosyolojisi ve kültürel çalışmalar, gelişme sosyolojisi, din sosyolojisi, modernleşme sosyolojisi, turizm sosyolojisi ve suç sosyolojisi gibi alanlarda uzmanlık dersleri önerilmektedir.

Sosyoloji Bölümü vizyonunu; yaşam boyu öğrenme odaklı, yerel, bölgesel ve küresel düzeyde toplumsal sorunları sosyolojik olarak yorumlayabilen, farklı toplumsal grupları karşılaştırabilen, toplumsal sorunların çözümüne yönelik öneriler geliştirebilen ve ilgili alanda araştırma yöntem ve tekniklerine hakim uzman sosyologlar yetiştirmek olarak belirlemiştir.

Öğretim amaçları ve öğretim stratejilerinin FEDEK değerlendirme ölçütleri ile uyumunu gözetebilmek için, öncelikle FEDEK Değerlendirme Ölçütleri verilmiştir:

FEDEK Çıktıları

I. Kendi programları ile ilgili alanlarında yeterli bilgi birikimi ile kuramsal ve uygulamalı bilgilerini alanlarında kullanabilme becerisi.
II. Alanlarındaki problemleri saptama, tanımlama, formüle etme ve çözme becerisi; bu amaçla uygun analiz ve modelleme yöntemlerini seçme ve uygulama becerisi.
III. Bir sistemi, süreci, donanımı veya ürünü anlama, yorumlama, ilgili sorunları çözme ve çağdaş yöntemleri uygulama becerisi.
IV. Öğretim programlarında alan dışı ders almış olması.
V. Alan uygulamaları için gerekli olan çağdaş araçları seçme, kullanma, geliştirme ve bilişim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanma becerisi.
VI. Alanlarına göre tasarlama, veri toplama, sonuçları analiz etme, arşivleme, metin çözme ve yorumlama becerisi.
VII. Bireysel olarak ve takımlarda etkin biçimde çalışabilme becerisi.
VIII. Türkçe sözlü ve yazılı etkin iletişim kurma becerisi; en az bir yabancı dil bilgisi.
IX. Yaşam boyu öğrenme bilinci, bilgiye erişebilme, bilim ve teknolojiadaki gelişmeleri izleme becerisi.
X. Mesleki etik ve sorumluluk bilinci.
XI. Alan uygulamalarının evrensel ve toplumsal boyutlardaki etkileri (Çevre sorunları, ekonomi, sürdürülebilirlik vb.) ve hukuksal sonuçları konusunda farkındalık.

Sosyoloji Bölümü Öğretim Amaçları

ÖA1. Sosyolojik kavramları tanımak, tanımlamak, ilişkisel olarak açıklamak, alandaki güncel bilgilere sahip olmak ve kavramsal tartışmaları güncel yazın ve kaynaklardan takip etmek.

ÖA2. Sosyolojinin kuramsal ve yöntemsel temelleri konusunda bilgi sahibi olmak, toplumsal dünyayı klasik ve çağdaş teorilerle açıklayabilmek. Sosyolojik bakış açısıyla alanıyla ilgili bir çalışmayı bağımsız olarak yürütebilmek.

ÖA3. Bilimsel bir araştırma çerçevesi oluşturabilmek; teorik çerçeve, yöntemsel model ve uygulanacak araştırma tekniğini ve söz konusu tekniğin araştırmaya uygunluğunu belirleyebilmek. Bir teorik çerçeveye dayalı olarak bir araştırma tasarımı oluşturmak ve bunu uygulayabilmek. Araştırmalarda elde verileri analiz edebilmek, yorumlayabilmek, değerlendirebilmek.

ÖA4. Sosyal bilimler ve multidisipliner yaklaşımlar hakkında fikir sahibi olup, sosyolojik bilgiyi tarih, felsefe, antropoloji, psikoloji, iktisat, siyaset bilimi gibi diğer sosyal bilim disiplinleriyle ilişkili olarak kullanabilmek.

ÖA5. Sosyolojik bilgiyi gündelik yaşama uyarlayarak kullanabilmek; toplumsal sorunlara ilişkin eleştirel, katılımcı ve demokratik bir tutum geliştirecek konum alabilmek.

ÖA6. İnsan hakları, sosyal adalet, eşitsizlik, çevre, toplumsal cinsiyet ve kültürel değerlere ilişkin farkındalık ve duyarlılık geliştirmek. Bu yönde proje ve etkinlikler düzenleyebilmek.

ÖA7. Bilimsel araştırmalarda, çalışma hayatında ve gündelik yaşamda etik ilkeleri gözetmek. Kolektif bir çalışmada bireysel sorumluluk alabilmek. Sorumluluğu altındaki çalışanların gelişimlerine katkıda bulunabilmek.

ÖA8. Bir yabancı dili, yazılı ve sözlü olarak kullanarak uluslararası düzeyde bilimsel çalışmalarını ve akademik faaliyetleri takip edebilmek.

ÖA9. Bilişim ve iletişim teknolojilerini, bilimsel ve mesleki çalışmalarını sürdürebilecek düzeyde kullanabilmek.

Öğretim amaçlarına ulaşmak için uygulanan Öğretim Stratejileri (ÖS)

ÖS-1. Öğrencilere olanaklar ölçüsünde en modern eğitim öğretim olanakları ve ortamı sunulması (FEDEK I, II, V),

ÖS-2. Öğrencilerde en az B1 seviyesinde yabancı dil (İngilizce) kazanmaları yönünde farkındalık oluşturulması ve yabancı dil öğreniminin desteklenmesi, öğrencilerin bu yolda cesaretlendirilmesi (FEDEK VIII),

ÖS-3. Sosyoloji içindeki temel kuram ve kavramların iyi kavranması için yeterli bir eğitimin verilmesi (FEDEK I, VI),

ÖS-4. Çok yönlü düşünme ve çözümlenme yeteneğinin kazandırılması (FEDEK I, II, IV, VI, IX, XI),

ÖS-5. Seminerler vermek üzere alanında uzman kişileri davet ederek farklı sosyoloji konularında değişik bakış açılarının kazanımının elde edilmesi (FEDEK I, II, III, VI, VII, XI),

ÖS-6. Bitirme tezi, ödev, rapor hazırlama ve sunuş yapma ortamlarında öğrencinin literatür araştırması yapma, yabancı dil (varsa) ve bilgisayar becerilerini kullanmasının, yaratıcılığının ve eleştirel düşünmesinin sağlanması (FEDEK I, II, III, IV, V, VI, VIII, X, XI),

ÖS-7. Bölüm dışı seçmeli dersler yoluyla öğrencinin kendi kişisel özellikleri ve istekleri ile uyumlu şekilde belli alanlara odaklanabilme ve/veya çevre, kültür, teknoloji, sanat gibi küresel sorunlarla ilgili bilgi sahibi olması (FEDEK IV, V, VII, XI).

Bu öğretim stratejileri Üniversite ve fakültemizin 2014-2018 dönemi Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Stratejik Planlarından uyarlanmış Bölümümüz 2017-2018 Stratejik Planının FEDEK amaçları gözetilerek geliştirilmiş halidir. Bu planlara <http://www.sp.gov.tr/tr/stratejik-plan/s/851/Mugla+Sitki+Kocman+Universitesi+2014-2018> ve http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/WWIBE+stratejikplan_rapor_20142018.pdf adreslerinden ulaşılabilir.

Öğretim Amaçlarına Ulaşmada Uygulanan Stratejiler İle FEDEK Ölçütlerinin İlişkisi

FEDEK	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
ÖS1	3	3	3	2	2	2	2	2	2	2	2
ÖS2	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2
ÖS3	3	3	3	2	3	3	2	3	2	2	2
ÖS4	3	3	2	2	2	2	2	2	3	2	3
ÖS5	3	3	3	2	2	3	2	2	2	2	2
ÖS6	3	3	2	2	3	3	3	2	3	3	3
ÖS7	2	2	2	2	2	3	3	2	2	3	3

Program Öğretim Amaçlarının FEDEK Tanımına Uyması

Program Öğretim Amaçlarının Yukarıda Verilen FEDEK Tanımına Uyumu

Sosyoloji Bölümü Lisans Programının öğretim amaçları FEDEK hedeflerine ve çıktıklarına uygundur. Ders programı öğretim amaçlarına FEDEK amaçlarına ve çıktıklarına uygun bir şekilde hazırlanmıştır. Öğretim amaçları ve program çıktıları ayrıca Kurum Özgörevleri ile de uyumludur.

Kurum Özgörevleriyle Tutarlılık

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Özgörevleriyle (KÖZ) Tutarlılık

Kurumumuzun özgörevleri aşağıdaki gibidir.

KÖZ-1. Evrensel bilgi birikimine katkı sağlayan bir dünya üniversitesi olmak,

KÖZ-2. Yenilikçi araştırmalar yaparak ve topluma hizmet üreterek bilim, teknoloji, sanat ve spor alanlarında eğitim, araştırma ve projelerle evrensel bilgi ve kültür birikimine katkı sağlamak,

KÖZ-3. Ulusal ve uluslararası alanlarda aranan seçkin mezunlar yetiştirmek ve her yaştaki bireye nitelikli ve özgün, uzaktan ve örgün öğrenme olanakları sunmak,

KÖZ-4. Gerçekleştirdiği hizmetlerin toplumsal refaha dönüştürülmesine öncülük ederek toplumsal gereksinimleri öngörerek yaratıcı ve yenilikçi çözümler üretmek.

Bu özgörevler web adresinde yayımlanmaktadır.

Fakültemizin özgörevleri arasında aşağıdakiler bulunmaktadır:

Kent, bölge, ülke ve dünya insanının yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla,

FÖZ-1. Arkeoloji, Felsefe, Sanat Tarihi, Sosyoloji, Tarih, Türk Dili ve Edebiyatı, Mütercim Tercümanlık, Çağdaş Türk Lehçeleri ve Edebiyatları, Psikoloji ile Batı Dilleri ve Edebiyatı alanlarında; uluslararası standartlarda bilimsel araştırma projeleri geliştirerek evrensel düzeyde bilgi üretmek,

FÖZ-2. Ürettiği nitelikli bilgi ve yetiştirdiği kaliteli mezunlar ile toplumsal refaha ve kültürel birikime katkıda bulunmak,

FÖZ-3. Her yaştaki bireye nitelikli ve özgün öğrenme olanakları sunmak,

FÖZ-4. Toplumsal gereksinimleri öngörerek yaratıcı ve yenilikçi çözümler üretmektir.

Program Çıktıları

FEDEK Tanımları:

Program Çıktıları: Program Çıktılarını Belirleme Yöntemi

Program çıktıları, FEDEK ölçütleri ve bölümümüzün lisans programı hedefleri doğrultusunda bölüm akademik kurulu tarafından belirlenmektedir.

Tanımlanan Program Çıktıları

Program Çıktıları

1. Sosyoloji alanıyla ilgili güncel bilgileri takip eder ve bu bilgilerle yerel, bölgesel ve küreseldüzeyde analizler yapabilir.
2. Sosyoloji alanında edindiği bilgi ve becerileri eleştirel bir yaklaşımla değerlendirebilir.
3. Sosyoloji alanında edindiği bilgiler ile yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutumgeliştirebilir.
4. Sosyoloji alanında edindiği bilgileri toplumsal sorunları çözüme kullanabilir.
5. Sosyoloji alanında edindiği bilgileri disiplinler arası araştırma ve incelemelerde kullanabilir.
6. Sosyoloji lisans eğitiminin gerektirdiği bilgisayar yazılımını ileri düzeyde kullanabilme vesosyolojik araştırmalarda elde edilen verileri bilgi teknolojileri kullanarak çözümleyebilmek.

Program Çıktılarının Program Öğretim Amaçlarıyla Uyumu

Program çıktılarının program öğretim amaçlarıyla uyumu aşağıdaki matriste gösterilmektedir.

Program çıktıları, FEDEK ölçütleri ve bölümümüzün lisans programı hedefleri doğrultusunda bölüm akademik kurulu tarafından belirlenmektedir.

Program çıktıları sürekli iyileştirme sürecinde, sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Sürekli iyileştirme komisyonu bu süreci takip etmekte, iç ve dış paydaşlarla yapılan değerlendirmeler sürekli iyileştirme komisyonunda değerlendirilerek bölüm kuruluna gelmekte ve bölüm kurulunda karara bağlanmaktadır.

Program Çıktılarının Ölçme ve Değerlendirme Süreci

Program çıktılarının sağlanma düzeyini belirlemek için altı yöntem uygulanmaktadır:

Ölçme Değerlendirme Yöntem 1: Öğrencilere sosyolojik bilgi ve becerileri edinip edinmediklerini belirlemek üzere her dönem yazılı sınavlar uygulanmaktadır.

Ölçme Değerlendirme Yöntem 2: Öğrencilerin sosyoloji ile ilgili güncel sorunları eleştirel bir şekilde analiz edip edemediklerini belirlemek üzere çeşitli derslerde sözlü sunumlar yaptırılmakta ve yazılı ödevler verilmektedir.

Ölçme Değerlendirme Yöntem 3: Öğrencilere her dönem, önceki dönem aldıkları derslerin içerikleri ve işleyişleri ile ilgili soruların yer aldığı ders anketleri uygulanmaktadır.

Ölçme Değerlendirme Yöntem 4: Öğrencilere her dönem bölümde aldıkları derslerle ilgili bölüm memnuniyeti anketi uygulanmaktadır.

Ölçme Değerlendirme Yöntem 5: Öğrencilerin sosyolojik bilgi ve becerilerini uygulamaya aktarabilme ve toplumsal sorunları çözmek amacıyla yönelik olarak araştırma ve projelerde yer almaları ve sosyal sorumluluk faaliyetleri çerçevesinde ilgili kurumları ziyaret etmeleri ve bu kurumlara destek olmaları sağlanmaktadır.

Ders anketlerinin örnekleri, bölüm memnuniyeti ve mezuniyet anketleri eklerde yer almaktadır. Yukarıda açıklanan yöntemlerin program çıktılarının her biri ile ne derece uyduğunu gösteren matris aşağıdadır:

Tablo 3.3. Program Çıktıları ve İlgili Program Çıktısını Sağlamak İçin Kullanılan Yaklaşım ve Uygulamalar

PÇ1	<p>-Derslerde yerel ve küresel düzeydeki güncel sosyolojik problemler öğrencilerle etkileşimli bir şekilde ele alınmaktadır</p> <p>- Öğrenciler öğrenci ulusal sosyoloji kongrelerinde ve geleneksel Sosyoloji Günlerinde bildiri sunmaya teşvik edilmektedir.</p> <p>- Öğrencilerin Erasmus, Farabi, Mevlana gibi değişim programlarından yararlanmaları teşvik edilmektedir.</p>
PÇ2	<p>-Öğrencilere derslerde verilen sosyolojik bilgi birikiminin yanı sıra bu bilgileri eleştirel olarak değerlendirebilecekleri sözlü sunular, ödevler ve seminer çalışmaları yapılmaktadır.</p> <p>- Ayrıca bölümün düzenlemiş olduğu konferans, panel ve benzeri etkinlikler aracılığı ile öğrencilerin çeşitli konuları eleştirel olarak değerlendirmeleri hedeflenmektedir.</p>
PÇ3	<p>-Öğrencilere derslerde verilen okuma materyali içinde yabancı dilde basılmış olan materyalleri de sunulmaktadır.</p> <p>- Ayrıca öğrencilere sosyoloji eğitiminin yanı sıra formasyon ve Aile Danışmanlığı gibi programlardan eğitim almaları teşvik edilmektedir.</p>
PÇ4	<p>-Öğrencilere özel ilgi alanı derslerini almaları ve bu ders kapsamında huzurevleri, çocuk esirgeme kurumları ve benzeri sosyal hizmet kurumlarında sosyolojik bilgi ve becerilerini uygulamalı olarak toplumsal sorunları çözmeye kullanmaları sağlanmaktadır.</p> <p>- Öğrencilerin sosyolojik bilgi ve becerilerini uygulamaya aktarabilme ve toplumsal sorunları çözmek amacıyla yönelik olarak araştırma ve projelerde yer almaları ve sosyal sorumluluk faaliyetleri çerçevesinde ilgili kurumları ziyaret etmeleri ve bu kurumlara destek olmaları sağlanmaktadır.</p>
PÇ5	<p>-2012 yılında Bologna süreci kapsamında sosyoloji bölümü ders programı gözden geçirilmiş ve güncellenmiştir. Bu çerçevede öğrencilere sunulan mesleki seçmeli ders sayısı artırılmış ve ayrıca diğer bölümlerden daha fazla sayıda seçmeli ders almaları sağlanmıştır.</p> <p>- Öğrenciler sosyolojiye yakın diğer alanlarda bilgi ve becerilerini geliştirmeleri için çift anadal ve yandal yapmaya yönlendirilmektedirler.</p> <p>-Ayrıca Öğrenciler Erasmus, Farabi ve Mevlana gibi değişim programlarından yararlanmaları yönünde teşvik edilmektedirler.</p>
PÇ6	<p>-Üniversitemizin gelişmiş teknolojik altyapısı ve fakültemizde bulunan bilgisayar laboratuvarı imkânlarının yeterli olması öğrencilerimizin çeşitli bilgisayar yazılım programlarını ileri düzeyde kullanabilmelerine imkân tanımaktadır.</p> <p>- Temel Bilgi Teknolojileri Dersinin yanı sıra İstatistik, Sosyal Bilimlerde Yöntem Tartışmaları, Sosyal Bilimlerde Niceliksel Araştırma Teknikleri gibi derslerde bilgisayar kullanılmakta ya da dersler bilgisayar laboratuvarında yapılmakta ve bu dersler kapsamında öğrencilerin SPSS, AMOS, OFFICE gibi programları kullanmaları sağlanmaktadır.</p> <p>- Üniversitemizin Sağladığı Fiziksel Avantajların Yanı Sıra İnternet Sayfasında Autocad 2013, Matlab, Endnote, Minitab, Autodesk gibi çeşitli programların yasal ve lisanslı olarak bulunması, öğrencilerimizin bu alandaki teknolojiyi takip edebilmeleri açısından son derece önemli bir olanak sunmaktadır. lisanslı yazılımlar teknik.mu.edu.tr adresinden ulaşılabilir.</p>